

Dolgoročni plan Železarne Štore za obdobje 1986–2000

UVOD

Zakon o sistemu družbenega planiranja v SFRJ in SRS ureja tudi dolgoročno planiranje v delovnih organizacijah, SOZD in družbeno-političnih skupnostih. V skladu s tem Zakonom smo izdelali dolgoročni plan, ki postaja z razvojem gospodarstva in družbe kot celote vse bolj pomemben usmerjevalen dokument. Ob pravilni izbiri novih naložb v opremo, tehnologijo, znanje, asortiment, organizacijo itd. se v sedanosti že določa poslovna uspešnost OZD v prihodnosti. V dolgoročnem planu Železarne Štore so zajeta vsa dosedanja spoznanja ob obravnavanju dolgoročnih usmeritev na različnih strokovnih in samoupravnih nivojih.

Planirana skupna proizvodnja za obdobje 1986–2000

(v tonah)

TOZD	1986	1990	1995	2000	Indeks 2000/1986
Elektroplavž	46.000	–	–	–	–
Jeklarna	145.000	205.000	205.000	205.000	141,4
Valjarna I	32.500	31.000	10.000	12.000	37,0
Valjarna II	105.500	155.500	175.000	180.000	170,7
Jeklovlek	18.500	22.000	22.000	22.000	119,0
Livarna I	21.826	16.600	13.800	12.100	55,5
Livarna II	8.086	10.500	12.000	15.000	185,5
Mehanska obdel.	1.141	3.000	3.500	4.000	350,6
DELOVNA ORGANIZ.	378.553	443.600	441.300	450.100	118,9

Proizvodnjo bomo usmerjali v vedno bolj tehnološko kakovostno, in sicer tako, da bomo permanentno uvajali najnovejša spoznanja na področju tehnike in tehnologije proizvodnje.

Zaradi izredno visoke cene in porabe električne energije ter uvoza dragih surovin načrtujemo konec leta 1987 ukinitve proizvodnje surovega železa. Pripravljena je idejna zasnova za nadomestno proizvodnjo. Gre za proizvodnjo hidrostatičnih enot, ki ustrezajo vsem kriterijem študije o razvojnih možnostih Slovenije do leta 2000. To so proizvodi višje stopnje predelave, ki trošijo malo energije, majhna je poraba materiala in je v njih vložena veliko znanja.

Na področju proizvodnje jekla se bo potrebno fleksibilno prilagajati tržišču in nenehno iskati nove kvalitete in nove proizvode. Z realizacijo naložbe v povečanje kapacitet za proizvodnjo jekla se bo povečala proizvodnja surovega jekla na 205.000 ton ali za 41 %.

Vzporedno s povečanjem zmogljivosti jeklarne se bo povečala proizvodnja v Valjarni II na 180.000 ton ali za 71 %. S pomočjo procesnega računalnika bo mogoče kvalitetneje nadzorovati proizvodni oz. tehnološki proces in zmanjševati proizvodne stroške.

Kapacitete oz. proizvodnja vlečenega, brušenega in luščenega jekla se bo povečala na 22.000 ton ali za 19 %.

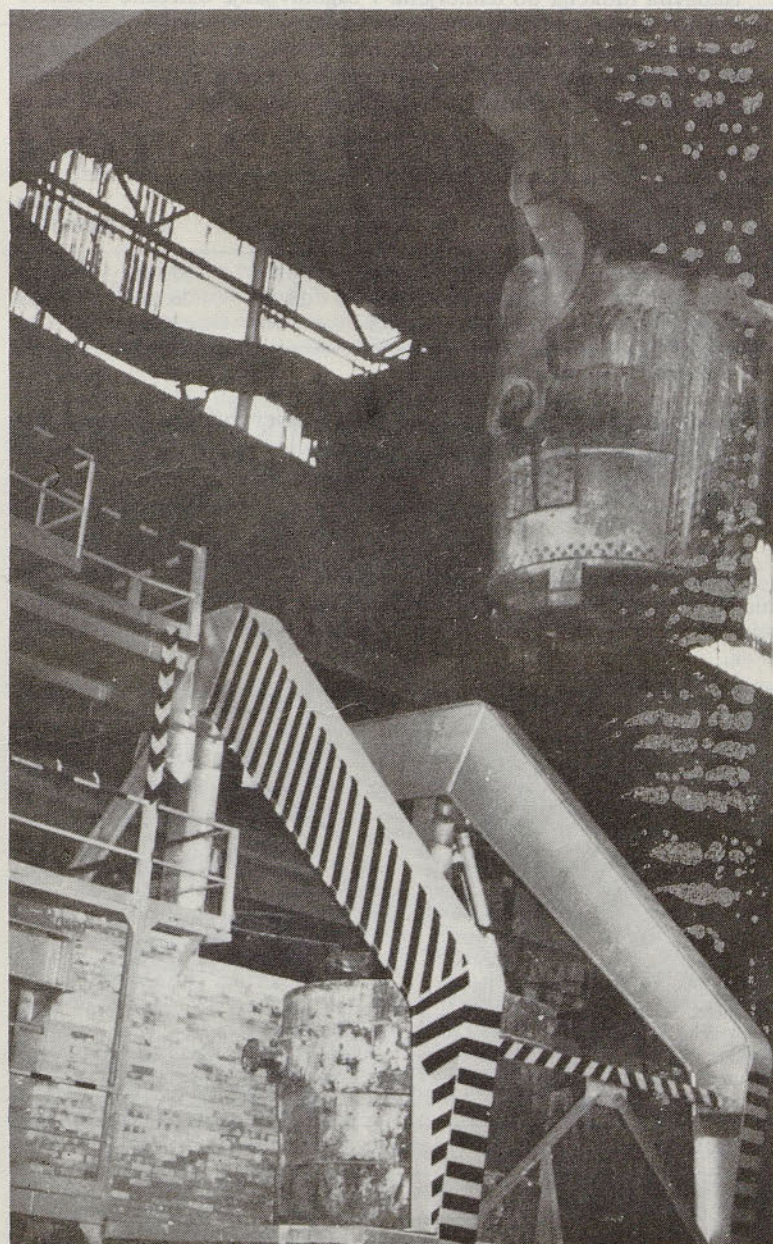
V Livarni I bomo postopoma opuščali proizvodnjo kokila, zmanjšal se bo obseg proizvodnje metalurške litine, povečala pa se bo proizvodnja strojne litine. Povečati bo potrebno tržni delež centrifugalno litih valjev

Obnova I. naprave za kontinuirano vlivanje v jeklarni

Dne 28. 2. 1987 se je zgodila nesreča na napravi za kontinuirano vlivanje v jeklarni, pri čemer je prišlo do večje poškodbe same naprave. Nekaj dni zatem smo se odločili, da jo bomo obnovili. Obnova je trajala štiri mesece in 2. 7. 1987 je pričela redno obratovati.

V nadaljevanju tega članka želimo pokazati, kako je potekala obnova.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Pred vlivanjem na popravljeno I. konti napravi

(Nadaljevanje na 2. strani)

Dolgoročni plan Železarne Štore za obdobje 1986–2000

(Nadaljevanje s 1. strani)

na tuje trge. Skupna proizvodnja se bo znižala na 12.100 ton ali za 44 %. Ob tem pa se bo povečala proizvodnja kvalitetnih valjev na 5.800 ton ali za 73 % in bistveno znižala proizvodnja kokil, in sicer na 1.200 ton ali za 89 %.

V Livarni II načrtujemo povečanje proizvodnje na 15.000 ton ali za 86 %. Postopoma bomo opuščali asortiment navadnih vrst litine za strojno industrijo. Vse bolj pa bomo povečevali proizvodnjo nodularne in hidravlične litine. Uvedba avtomatske formarske linije bo omogočila večji količinski obseg proizvodnje in kvaliteto, ob tem pa se bo pomembno znižal izmeček in stroški na enoto proizvoda.

V Mehanski obdelavi načrtujemo povečanje proizvodnje na 4.000 ton ali za 250 %. Proizvodnja bo usmerjena v izdelavo takih strojev in opreme, v katero bo vložena čimveč lastnega znanja in izkušenj na področju proizvodnje valjev, ulitkov, sklopov, podsklopov in vseh kvalitet lastnih proizvodov.

Proizvodnja Železarne Štore se bo povečala na 450.100 ton ali za 19 %, ob tem se bo povečalo število zaposlenih le za 3,0 %, produktivnost dela pa za 16 %.

V skladu z razvojem tehnologije proizvodnje bomo povečali materialne oz. razvojne možnosti vseh TOZD spremljajočih dejavnosti in DSSS.

Informatika je pomembno strateško področje do leta 2000. Sodobnejši in učinkovitejši informacijski sistem bo omogočil hitrejšo in kvalitetnejšo poslovno odločitve s ciljem, da permanentno povečujemo produktivnost, ekonomičnost in rentabilnost poslovanja sleherne organizacijske enote in DO kot celote.

Nabavna funkcija bo usmerjena v zagotavljanje ustrezne kvalitete surovin, predvsem na domačem trgu. Prodajo bo morala še v večji meri spremljati učinkovita raziskava trga, tako domačega kot tujega. Poudarek bo dan predvsem izvozu na konvertibilna tržišča. Pregled izvoza in uvoza je prikazan v naslednji tabeli:

	(v 000 \$)				
	1986	1990	1995	2000	Indeks 2000/1986
Izvoz	22.700	22.800	25.500	27.500	121,2
Uvoz*	23.800	21.628	25.000	26.700	112,2
Stopnja pokritja	95,4	105,5	102,0	103,0	-

* Pri uvozu je upoštevana tudi oprema.

Od skupnega izvoza načrtujemo delež konvertibilnega izvoza po naslednji dinamiki (v 000 \$):

- 1986 – 17.900 (79 %)
- 1990 – 18.800 (83 %)
- 1995 – 21.000 (82 %)
- 2000 – 22.500 (82 %)

Števila zaposlenih v prihodnje ne bomo bistveno povečevali. Izboljšali bomo kvalifikacijsko strukturo, več pozornosti bo treba posvetiti učinkovitemu usposabljanju že zaposlenih delavcev in politiki štipendiranja.

Načrtovano povečanje števila in kvalifikacijske strukture zaposlenih je razvidno iz tabele:

Stopnja izobrazbe	1986	1990	1995	2000	Indeks 2000/1986
I. nepopolna OŠ	657	554	286	206	31,4
II. osnovna šola	1.033	518	492	315	30,5
III. poklicna šola (niž.)	151	259	299	229	151,7
IV. srednja pokl. šola	1.012	1.331	1.418	1.489	147,2
V. srednja šola	570	728	860	1.009	177,1
VI. višja šola	116	181	205	263	226,8
VII. visoka šola in mag.	85	122	169	205	241,2
VIII. doktorat znanosti	1	4	11	19	1900,0
SKUPAJ DO	3.627	3.697	3.740	3.735	103,0

Na področju investicij načrtujemo:

- povečanje in posodobitev proizvodnje jekla,
- posodobitev proizvodnje litine,

- energetske manj zahtevne proizvodnje,
- izboljšanje delovnih pogojev in varstvo okolja,
- zmanjšanje uvozne odvisnosti.

V naslednjem dolgoročnem obdobju do leta 2000 načrtujemo v Železarni Štore vlaganja v višini ca. 236 milijard dinarjev z naslednjo dinamiko po srednjeročnih obdobjih:

- 1986–1990, 45 milijard ali 19 %
- 1991–1995, 83 milijard ali 35 %
- 1996–2000, 108 milijard ali 46 %

Na podlagi takih usmeritev pričakujemo temu ustrezne ekonomske rezultate, ki se bodo odražali v doseženem dohodku. Še zlasti pa bomo povečevali akumulativno in reproduktivno sposobnost Železarne s ciljem, da bomo lahko poleg razširjene reprodukcije zagotovili tudi ustrezne osebe dohodke, sredstva za skupno porabo in razvojno raziskovalno dejavnost.

Obnova I. naprave za kontinuirano vlivanje v jeklarni

(Nadaljevanje s 1. strani)

Nesreča nas je našla nepripravljene na tako veliko poškodbo kljub temu, da se pri našem delu redno srečujemo s podobnimi težavami. Naše kapacitete so polno zasedene z rednimi deli vzdrževanja in investicij, saj to narekuje tudi racionalnost dela. Ocenjujemo, da imamo dobro urejeno poslovanje z rezervnimi deli, vendar za tak obseg poškodb vseh nismo imeli na zalogi. Naprava je bila proizvedena v Franciji, čeprav jo je dobavila švicarska firma CONCAST. Zato je tudi uvoz tistih rezervnih delov, ki jih doma ni mogoče izdelati, bil vezan za to področje.

Kljub temu, da ta izhodišča niso najbolj vzpodbudna, smo se lotili obnove, ker smo se zavedali, da razpolagamo z bistveno prednostjo, to je odličnimi kadri.

Spomin na ponesrečene ter izgled in stanje naprave so težko vplivali na nas, kljub temu smo se dela morali lotiti. Najprej smo si uredili razsvetljavo ter skupaj s sodelavci jeklarne pričeli s čiščenjem in ugotavljanjem obsega poškodbe. Naši strokovni sodelavci so medtem pridno zbirali vso razpoložljivo dokumentacijo. Nato smo pričeli z demontažo ostankov uničenih delov ter delno poškodovanih sklopov. Pri pregledu in popravilu konstrukcije smo poklicali na pomoč IMK Ljubljana, zlasti zaradi raziskave stanja materialov konstrukcije. Projektiranje poškodovanih delov je bilo izvedeno delno v IMK Ljubljana in delno v projektivnem biroju Železarne Štore. Izdelavo nekaterih kosov konstrukcije ter montažo sta prevzela Elkov Laško in TOZD Vzdrževanje Železarne Štore. Vsa ostala dela, kot npr. popravilo in izdelava novih sklopov, montaža in popolna obnova elektro in ostalih instalacij ter preizkus, so izvedli delavci vzdrževanja.

Delo smo si organizirali tako, da smo pripravili mrežni plan za celotno obnovo in iz njega sestavljali 2-tedensko operativne plane. Sproti smo kontrolirali termine in se borili, da ne bi prišlo do zastoja kjerkoli. Če je bilo potrebno, so naši sodelavci delali tudi preko polnega delovnega časa.

Po letnem gospodarskem načrtu smo morali v mesecu maju opraviti še remont v Valjarni II. To nam je narekovalo, da smo morali izkoristiti vse razpoložljive kapacitete in v času do remonta v Valjarni II uspeli dnevno angažirati za dela na konti napravi od 20–25 delavcev. Po končanem remontu, v zaključni fazi, v mesecu juniju pa je dnevno delalo na obnovi konti naprave preko 30 delavcev. Ves čas je nad delom bdela sodeloval in delo usmerjal ves razpoložljivi strokovni štab.

Pri uvozu rezervnih delov so veliko pomagale strokovne službe naših skupnih služb. Za ilustracijo naj povemo, da je bilo pri uvozu rezervnih delov vključenih 22 tujih firm. Ves uvoz je potekal preko firme KRUPP (Zvezna repub. Nemčija), s katero ima Železarna Štore kooperacijsko pogodbo. Sicer pa je bilo v to dobavo vključenih 10 firm iz ZRN, 6 iz Švice, 4 iz Avstrije in 2 iz Francije. Ob tem velja posebej omeniti švicarsko firmo »Sauber Gisin«, ki nam je uspela dobaviti najbolj kritične rezervne dele v železnem terminu. Že dober teden po tej izdobi smo delo obnove zaključili.

Vprašanje pa je, kako bi bilo z uvozom nujno potrebnih rezervnih delov, če ne bi slučajno imeli kooperacijske pogodbe s tujim partnerjem.

Delo je trajalo štiri mesece, od vključno meseca marca do konca junija, s tem da zlasti prva polovica marca ni bila najbolj učinkovita. Vsi smo še bili pod močnim vtisom nesreče, v tem času je potekal preizkovalni postopek itd., tako da lahko rečemo, da smo učinkovito delali in obnovili napravo v treh mesecih in pol.

Pri tem so nam pomagali sodelavci jeklarne in sektorja RRI ter komercialne.

Po radiu je bilo dne 30. 6. 1987 objavljeno, da je obnova konti naprave v zaključni fazi in da je ob tej nesreči nastala tudi velika materialna škoda.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Neuspeli referendum

Referendum, na katerem smo sprejeli spremembe sistema nagrajevanja in drugačno organizacijo KPO, ni uspel. Rezultati referenduma je bil takšen, kakršnega v Železarni še nismo doživeli. V preteklosti se je zgodilo, da referendum ni uspel, ker delavci ene temeljne organizacije niso sprejeli predlaganih sprememb. Na zadnjem referendumu pa sta samo dva TOZD glasovala za predlagane spremembe. V ostalih temeljnih organizacijah in delovni skupnosti pa je povprečno manj kot ena tretjina delavcev glasovala za. Rezultat torej, ob katerem se je potrebno zamisliti!

Zavedamo se, da je sedanjí gospodarski in politični trenutek takšen, da bi uspeh predstavljal izglasovan referendum že z minimalno večino, tako kot se je to zgodilo z referendumom koncem lanskega leta. Vendar pa dejstvo, da je več delavcev glasovalo proti kot za spremembe, zahteva odgovor in temeljito analizo. Verjetno bodo družbenopolitične organizacije in samoupravni organi sprejeli ustrezno oceno zadnjega referenduma; vendar je prav, da tudi na tem mestu podamo lastno razmišljanje o tem.

Moramo reči, da takšnega rezultata referenduma niso pričakovali v železarni niti poslovodna struktura niti družbeno-politične organizacije pa tudi samoupravni organi so razpisovali referendum v dobri veri, da bodo spremembe izglasovane. Verjetno ni bilo v tovarni nikogar, ki bi lahko predvidel tako negativen rezultat. Kaj je torej vzrok za to? Zanimarijo bomo tiste vzroke, ki oblikujejo splošno vzdušje v družbi in se poznajo tudi pri nas v precejšnji meri (inflacija, podražitve itd.). Kar se tiče naših notranjih vzrokov, tudi pri teh lahko rečemo, da so nekateri v DO stalno prisotni. Tako se v železarni pojavlja določeno nezadovoljstvo pa tudi nezaupanje. Takšna klima ima vzroke v preteklosti, ko so bile odločitve delavcev na hitro sprejete. Vzrok je tudi v sedanjem stanju, ko rezultati dela in gospodarjenja niso takšni, kot vsi pričakujemo.

Glede same vsebine aktov, ki smo jih sprejemali, in postopka moramo najprej poudariti, da so te spremembe, kot že mnoge doslej, bile pripravljene zelo na hitro in smo se srečevali z mnogimi nejasnostmi v zvezi

z njimi. Verjetno ni imel nihče nič proti ciljem, ki smo si jih s temi spremembami zastavili. Bolj kot to je bilo negativno stališče posledica neznanosti v zvezi z načinom, kako bomo do teh ciljev prišli. Občutljivost teme, o kateri smo se odločali – osebni dohodek, je seveda dodatno zahtevala predvsem konkretne obrazložitve, ne pa odgovore. To bo jasno kasneje, a v tem trenutku tega še ne vemo. Zanimivo je tudi, da so mnogi sodelavci šele nekaj dni pred referendumom kljub, lahko rečemo, širokim razlagam gradiva začeli računati, kaj jim prinaša nov sistem. Vsak posameznik se je približno videl v okviru predloženih razmerij tipičnih del in hitro je bilo jasno, kdo kaj dobi. Celo povečanje plačil za pogoje dela ni moglo omajati stališča, da bodo nekateri avtomatično dobili preveč ne glede na njihov stvarni delovni prispevek. Potem se je na podlagi takšnih in drugačnih približnih ocen oblikovalo negativno stališče do predlaganih sprememb. V nekem smislu je negativno stališče do sprememb v sistemu osebnih dohodkov imelo svoj negativni vpliv tudi na stališče do razširitve KPO.

Kako sedaj naprej?

Vsekakor je potrebno stvari v zvezi z referendumom analizirati, če ne drugače, vsaj zato, da v prihodnje ne bi delali istih napak. Ne smemo pa se zadovoljiti s tem, naj stvari tečejo po starem. Smatramo, da situacija v železarni zahteva premike na vseh področjih našega dela in poslovanja, tudi na področju nagrajevanja. Pri tem je seveda najprej treba vedeti, kaj zmoremo in na kakšen način bomo izpeljali spremembe. Na področju nagrajevanja se bo potrebno odločiti, ali bomo z dodelavo predlaganega sistema rangirnih odnosov ponovno poizkušali na referendumu, ali pa bomo predvsem z dograjevanjem sistema stimulativnega nagrajevanja ter politike realnega ocenjevanja delovnega prispevka posameznika ter s povečanjem rangov za ključne delavce obstoječi sistem dograjevali.

Cilj je jasen: doseči boljše poslovne rezultate z boljšim stimuliranjem delavcev. Kako bomo ta cilj dosegli, je predvsem odvisno od strokovnih predlogov, pa tudi od začrtane strategije, ali bomo do cilja prišli s politiko velikih skokov ali pa s politiko malih korakov. Vsekakor menimo, da bi zastoj na tem področju oziroma zadovoljevanje s tem, kar imamo, imelo še naprej negativne učinke na poslovanje.

Železarna Štore med 20 največjimi DO v Sloveniji

Po lestvici 300 največjih delovnih organizacij, ki je bila objavljena v Gospodarskem vestniku z dne 3. julija 1987, je Železarna Štore uvrščena po veličini dohodka na 19. mesto, kamor smo napredovali iz 26. mesta. Naša delovna organizacija je ustvarila v lanskem letu 15,8 milijarde dinarjev dohodka, kar je za 130 % več kot v letu 1985.

Najmočnejši delovni organizaciji v preteklem letu sta Železarna Ravne in Železarna Jesenice; prva s 33,7, druga pa s 30,9 milijarde dohodka.

Železarna Štore je po povprečnem številu zaposlenih ohranila 25. mesto, kljub za 5,7 % povečanju zaposlenosti. Glede povprečno porabljenih osnovnih sredstev v letu 1986 smo na 30. mestu, uporabili smo 44 milijard din ali skoraj 104 % več kot v preteklem letu. Glede celotnega prihodka, ki smo ga ustvarili v lanskem letu v znesku 95 milijard, smo celo na 16. mestu lestvice, kamor smo za eno mesto napredovali v primerjavi z letom 1985.

Železarna Štore je torej po velikosti med največjimi delovnimi organizacijami v Sloveniji in v lanskem letu smo se po velikosti in po ekonomski moči še bolj dvignili na lestvici največjih delovnih organizacij v Sloveniji.

Naše mesto na lestvici največjih DO v Sloveniji in tudi napredek, ki smo ga napravili v enem letu, nas sicer navdajata s ponosom in občutkom moči obenem pa pomenita tudi obvezo, da to mesto obdržimo in ob izkoristku naših možnosti na lestvici še napredujemo.

Obnova I. naprave za kontinuirano vlivanje v jeklarni

(Nadaljevanje z 2. strani)

Mi smo ves ta čas bili bitko, da bi nastanek škode omejili, da bi jo zmanjšali. S spominom na ponesrečene in nesrečo so naši sodelavci delali neumorno in s polno mero odgovornosti.

Kako resno smo vzeli nalogo obnove, se lahko vidi tudi iz tega, da smo nalogo opravili brezhibno in do dneva natančno v postavljenem roku.

Naprava od 2. 7. 1987 normalno obratuje.

Pred pričetkom obratovanja (pred 1. vlivanjem) si jo je ogledal še republiški inšpektor ing. Srna.

ZAKAJ TAKO IN NE, KOT JE TREBA?

Z novim redom parkiranja vozil pred tovarno, ki ga narekuje predpis, smo delavci sicer izgubili pravico postavljati vozila kjerkoli. »Divja« parkirišča ob cestah okoli tovarne so povzročale nemalo hude krvi internemu tovarniškemu prometu ter Službi zavarovanja, zato je bila ureditev na tem področju nujna.

Velika večina delavcev je razumevajoče sprejela odlok o možnosti parkiranja osebnih vozil le na novo urejenih prostorih (na obeh straneh železnice pri postaji za Štore I), le posamezni vozniki tega nočejo upoštevati. Voznika vozil na sliki sta povsem zaprla izhod vsaj petim vozilom. Bilo bi sila nerodno, če bi kateri izmed njihovih lastnikov moral med delovnim časom iz parkirišča po nujnem opravku... itd.

Dajmo, ljudje, pokažimo tudi prometu svojo kulturo!

Jok

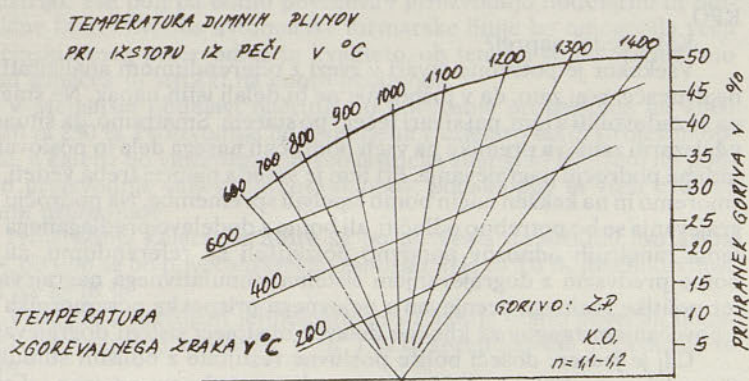

Kako priti od tu ven?

Nov proizvod

V letu 1986 smo se opredelili za razvoj na področju energetskega inženiringa. Eno izmed pomembnih področij te dejavnosti je varčevanje z energijo in v tem okviru smo začeli z razvojem rekuperatorjev.

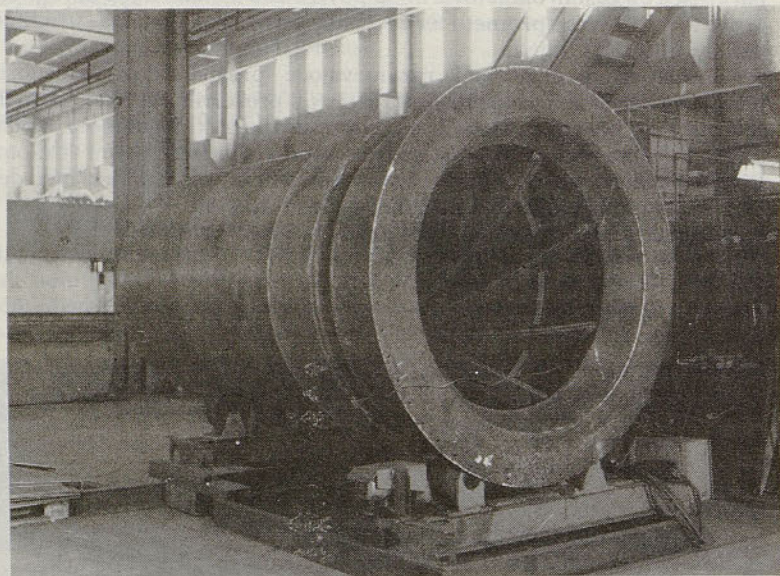
Rekuperator je naprava, ki prenaša odpadno energijo dimnih plinov na zgorevalni zrak, ki ga predgreje in tako omogoči prihranek goriva. Predgreti zrak se lahko koristi tudi za druge namene, vendar je največkrat najracionalneje, da ga porabimo za zgorevanje.

SL. 1 PRIHRANEK GORIVA S PREDGREVANJEM ZRAKA.

V svetu so te naprave posodobili in prilagodili dosežkom sodobne tehnologije po prvi energetske krizi, dočim v Jugoslaviji še ni firme, ki bi imela v svojem proizvodnem programu kompletno proizvodnjo rekuperatorjev. Zaradi navedenega je potrebno rekuperatorske elemente, ki so vgrajeni v sodobnejšo opremo, uvažati.

V sodelovanju z Metalurškim inštitutom, Ljubljana in Impolom iz Slovenske Bistrice smo začeli razvijati rekuperatorski element sevalno konveksijske izvedbe k talilni peči za aluminij. Razvili smo povsem novo konstrukcijo sevalno – konveksijskega rekuperatorja, ki bi po vseh izračunih moral dati enake ali boljše rezultate kot prvotni uvoženi rekuperator.

Rekuperator Ø 1800 x 4000, maj 1987

Rekuperator je zvarjen iz ognjeodporne pločevine in izoblikovan tako, da omogoča visoko prestopnost toplote. Zaradi prezasedenosti kapacitet v TOZD Vzdrževanje je rekuperator izdelala Tovarna parnih kotlov – EMO v Sentjurju. Tehnologi Tovarne parnih kotlov so svoje izkušnje s pridom uporabili pri izvedbi rekuperatorja in nastal je nov proizvod, ki je osnova za razvoj širšega proizvodnega programa.

Celoten projekt je bil izveden v dvanajstih mesecih, pri čemer je več kot dve tretjini časa bilo potrebno za izvedbo in vrednotenje meritev, za tehnične izračune in za izdelavo tehnične dokumentacije.

Leopold Povalej, inž.

Kazalniki za primerjanje rezultatov gospodarjenja

Gospodarska zbornica Slovenije izdaja letna poročila, ki vsebujejo kazalnike za primerjanje rezultatov gospodarjenja med OZD enake ali sorodne dejavnosti. Primerjanje rezultatov gospodarjenja je postala življenjska nuja vsake OZD, kajti le tako lahko vidi svojo uspešnost in oceni svojo prihodnost.

Sistem primerjanja rezultatov gospodarjenja je namenjen predvsem OZD za:

- primerjanje svoje uspešnosti s sorodnimi OZD,
- opozorilo, da se OZD nahaja v področju motenju v poslovanju oziroma, da močno zaostaja za svojo primerjalno skupino,
- opozorilo, da se OZD bliža coni izgub,
- ugotovitev, da je OZD nadpovprečno uspešna.

Sistem ima v bistvu opozorilno – preventivno mobilizacijski karakter. Za primerjavo na osnovi podatkov iz zaključnih računov za leto 1986 je za vsako OZD izračunanih s pomočjo računalnika 26 karakterističnih kazalnikov poslovne uspešnosti oz. neuspešnosti OZD.

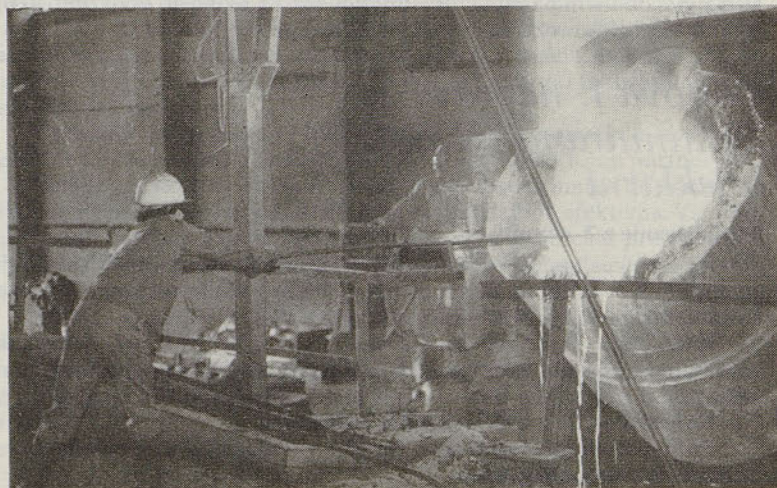
V nadaljevanju prikazujem 8 naključno izbranih kazalnikov za šifro dejavnosti 010711 proizvodnja surovega železa. S to dejavnostjo se v Sloveniji ukvarjata dva OZD, v Jugoslaviji pa 11 OZD.

V tabeli so prikazani podatki po zaključnem računu za leto 1986, in sicer za povprečje dejavnosti proizvodnje surovega železa v Jugoslaviji TOZD Elektroplavž in maksimalni rezultat OZD na teritoriju Jugoslavije.

Št.	KAZALNIK		Povprečje	TOZD	Max.
1.	Dohodek na delavca	din	3,748.400	4,642.700	7,024.300
2.	Dohodek v prim. s pop. upor. posl. sredstvi	%	19,4	30,5	37,3
3.	Celotni prihodek v prim. s porab. sredstvi	%	101,7	110,6	123,1
4.	Dohodek v prim. s celotnim prihodkom	%	8,3	9,6	18,8
5.	Akumulacija v prim. s čistim dohodkom	%	16,0	0	35,4
6.	Bruto OD na delavca	din	1,554.300	2,328.200	2,328.200
7.	Akumulacija (izguba) na delavca	din	- 31.100	- 1,139.600	954.500
8.	Sredstva za produkcijo v primerjavi s povprečno uporab. poslov. sredstvi	%	1,2	1,0	37,2

Na podlagi primerjalnih kazalnikov lahko ugotovimo, da je proizvodnja surovega železa v naši železarni po nekaterih kazalnikih nad povprečjem dejavnosti v Jugoslaviji, vendar pa je končni rezultat, namesto ustvarjene akumulacije, ustvarjena izguba na delavca, ki je bistveno višja od povprečja dejavnosti. Realno oceno o primerjalni uspešnosti je mogoče dati za daljše časovno obdobje, kljub temu pa že ta vzorčni primer kaže eno od TOZD te dejavnosti, ki se nahaja v težki ekonomski situaciji.

Jože Roženični, dipl. oec.

Delo Inženiringa Železarne Štore

V letu 1985 je bil sprejet sklep, da se Inženiringu-gorilniki, ki je deloval v okviru TOZD Energetika, pridružijo delavci, ki so delali na projektiranju in razvoju indukcijskih peči v Železarni Štore. Nastala je nova organizacijska enota ali oddelek »Inženiring za industrijsko opremo«. Ta organizacijska enota je v letu 1986 delovala v okviru delovne skupnosti RRI.

Inženiring je bil organiziran z namenom zbrati na enem mestu delavce, ki so delali na proizvodnih programih in so kazali, da bodo poslovno uspešni.

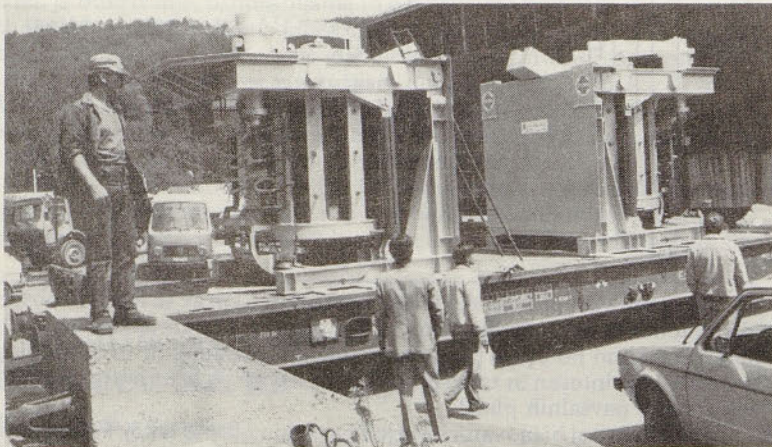
To sta dva, po svojih osnovah različna programa, ki pa imata večkrat istega kupca oziroma potrošnika, to je livarne železnih in bakrenih kovin ter v strojno predelovalni industriji.

Program »Inženiringa za industrijsko opremo« je projektiranje in proizvodnja peči, ki uporabljajo za svoje delovanje plin ali električno energijo.

Ta program se je razvil iz dveh osnov. Prva osnova je bila razvoj plinskega gorilnika za propan butan in zemeljski plin, druga osnova pa je bila rekonstrukcija in projekti indukcijskih peči za potrebe livarn v Železarni Štore.

Trenutno obsega program Inženiringa za industrijsko opremo naslednja področja dela:

– projektiranje plinskih ogrevalnih naprav za potrebe livarn in jeklarn (ogrevanje livarskih in jeklarskih ponovc);

Indukcijska peč za Livarno Split

– rekonstrukcije plinskih naprav na ogrevalnih pečeh za potrebe livarn, kovaške industrije, industrije keramike, apna itd. (zamenjava oljnih gorilnikov z gorilniki na plin s pripadajočo opremo);

– po načrtih Inženiringa se izdelujejo plinski gorilniki, pilotni gorilniki, ventili, zaklopke itd.;

– projektirajo in izdelujejo se plinske peči za termično obdelavo ulitkov, profilov in surovcev za kovanje;

– projektirajo in izdelujejo se indukcijske lončne peči mrežne in srednje frekvence za taljenje kovin;

– peči za držanje in pregrevanje taline, železa in barvnih kovin – receptorji;

– projektiranje hladilnih sistemov za potrebe indukcijskih peči in rekuperatorjev za plinske ogrevalne peči in kupolke;

– izvajanje montažnih del lastnih proizvodov, spuščanje peči v obratovanje;

– servisiranje postavljenih agregatov.

Trenutno je v Inženiringu za industrijsko opremo zaposlenih 26 delavcev, od tega:

z visoko izobrazbo	3 delavci
z višjo izobrazbo	2 delavca
s srednjo izobrazbo	7 delavcev
s poklicno izobrazbo	14 delavcev

Z dosedanjim delom je Inženiring realiziral preko 200 projektov na področju plinskih peči in 16 projektov na področju indukcijskih peči.

Inženiring nudi in izvaja projekte po celi Jugoslaviji, od Železarne Jesenice do Železarne Skopje, od ladjedelnice Split do Sever v Subotici.

Največji projekti, ki jih je realiziral Inženiring, so ogrevalna peč $7 \times 7 \times 7 \times 3$ m za tovarno Đuro Đaković in dve industrijski peči po 5 ton za Ladjedelnico Split ter dve za livarno 27. Mart, Novi Sad.

Povpraševanje po proizvodih Inženiringa je veliko, posebno če gledamo to s stališča posredovanih ponudb tako za gorilniško opremo kot za indukcijske peči.

Na jugoslovanskem področju se srečujemo z močno konkurenco, ki jo na področju plinskih peči predstavlja Vatrostalna Jesenice in Cer Čačak, na področju elektrotermike pa imamo ostro konkurenco v firmah kot so Rade Končar, Energoinvest Sarajevo, Cer Čačak in še nekateri drugi proizvajalci el. opreme.

Vse navedene firme imajo že dolgoletno tradicijo na omenjenih proizvodih in določen renomé. Iz navedenega razloga se vsak novi proizvajalec opreme težko prebije na tržišče, ker nima imena in referenc. Inženiringu Železarne Štore se je uspelo prebiti na tržišče z razmeroma kratkimi dobavnimi roki (za jugoslovanske razmere) in spoštovanjem dogovorjenih rokov. (Veliki sistemi prekoračujejo dobavne roke za 100 % in več.)

Za nadaljnji uspešnejši razvoj inženiringa in njegovega poslovanja pa bo potrebno okrepiti projektantske skupine in povečati učinkovitost trženja.

France NOSAN, dipl. ing.

Tehnološko prestrukturiranje

Tehnološko prestrukturiranje gospodarskih OZD je vedno bolj prisotno geslo, ki ga zelo pogosto slišimo, vendar ga še malo »praktično« uporabljamo v vsakdanji praksi.

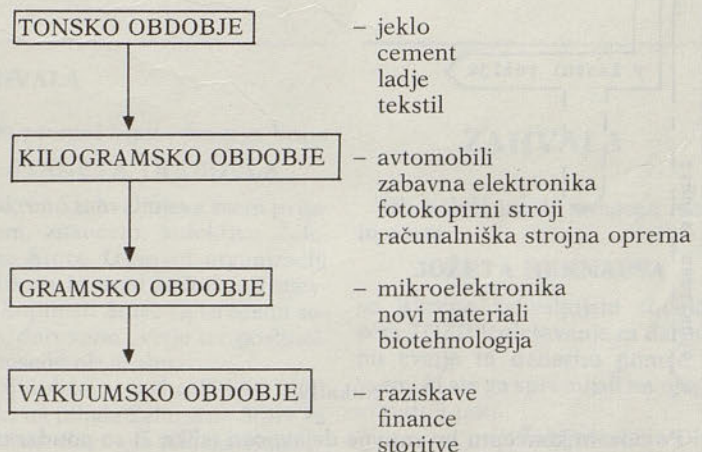
Tehnološko prestrukturiranje je prehod na višjo stopnjo kompleksnosti proizvoda, ne glede na to ali je proizvod fizičen izdelek, zamisel (inovacija, racionalizacija) ali storitev.

Proizvod, ki je rezultat spremembe tehnologije in mu povečamo vrednost, povzroči spremembo tudi v svojem okolju (relacija proizvajalec – porabnik). Prestrukturiranje zahteva višjo izhodiščno raven znanja in še posebej sprotno obnavljanje znanja ter prehod na višje ravni (formalne in neformalne) izobrazbe.

V razvitem svetu so vsi cilji podrejeni učinkoviti rabi kapitala in zato pospešeno odpravljajo vse nepotrebne stroške v podjetju. V Sloveniji deluje na Univerzi v Mariboru v okviru VEKŠ-a Inštitut za poslovno logistiko, ki se ukvarja s problemi zniževanja stroškov v procesu transporta skladiščenja zalog itd. Ugotovljeno je, da so pri nas možnosti za zniževanje stroškov velike, vendar je malokje prisotna pripravljenost, da bi se tega problema strokovno lotili. V naši DO so v tej smeri storjeni že pomembni koraki in so aktivnosti namenjene za zniževanje vseh vrst zalog, in sicer tako medfazne proizvodnje kot končnih proizvodov in zalog surovin. Na drugi strani pa so prizadevanja usmerjena tudi v pocenitev in racionalizacijo transporta oz. transportnih poti.

Višja stopnja učinkovitosti podjetja ima za posledico večjo racionalnost poslovanja v odprti tržni ekonomiji. Industrijska tehnologija višjega

ranga prinaša nova delovna mesta. Delovno mesto v tehnološko intenzivni industriji omogoča več novih delovnih mest v storitveni dejavnosti, čeprav uničuje delovna mesta v lastnem okolju. Sprememba tehnološke strukture ni mogoča brez bolečin, vendar pa ne pomeni nazadovanja. Nasprotno, posledica te neizogibne spremembe je napredek, razvoj in blaginja. Že 15-letnim Japoncem vcepilajo v glavo, da je prihodnost njihove dežele v znanju. Iz njihovega učbenika povzemam skico, ki obravnava tehnološka obdobja.

Če smo se odločili, da bomo čimprej izstopili iz tonskega oz. kilogramskega tehnološkega obdobja na poti tehnološke prenovne, moramo takoj odločno ukrepati.

Jože Roženičnik, dipl. oec.

Kriza in prenova inventivne dejavnosti v Železarni Štore

Ze dalj časa je jasno, da ima obstoječi sistem inventivne dejavnosti, ki je od začetkov organiziranega vzpodbujanja v letu 1975 do leta 1986 dosegal vedno boljše rezultate, svoje meje. To je točka, ko začnejo rezultati stagnirati, ali zaradi zaostrovanja konfliktov med delavci inovatorji in tistimi, ki to zaradi subjektivnih ali objektivnih razlogov niso, padati.

Takšni krizi inventivne dejavnosti smo pričali v prvem polletju letošnjega leta, ko je bila v primerjavi z enakim obdobjem lani prijavljena le dobra tretjina inovacijskih predlogov.

Eden izmed povodov je nedvomno tudi tragična nesreča v Jeklarni, katere vzroke so nekateri zaradi »novinarskih rac«, drugi pa zaradi prikritega nasprotovanja tehničnemu in vodilnemu osebju kot nosilcu razvoja, neupravičeno pripisovali inovacijam.

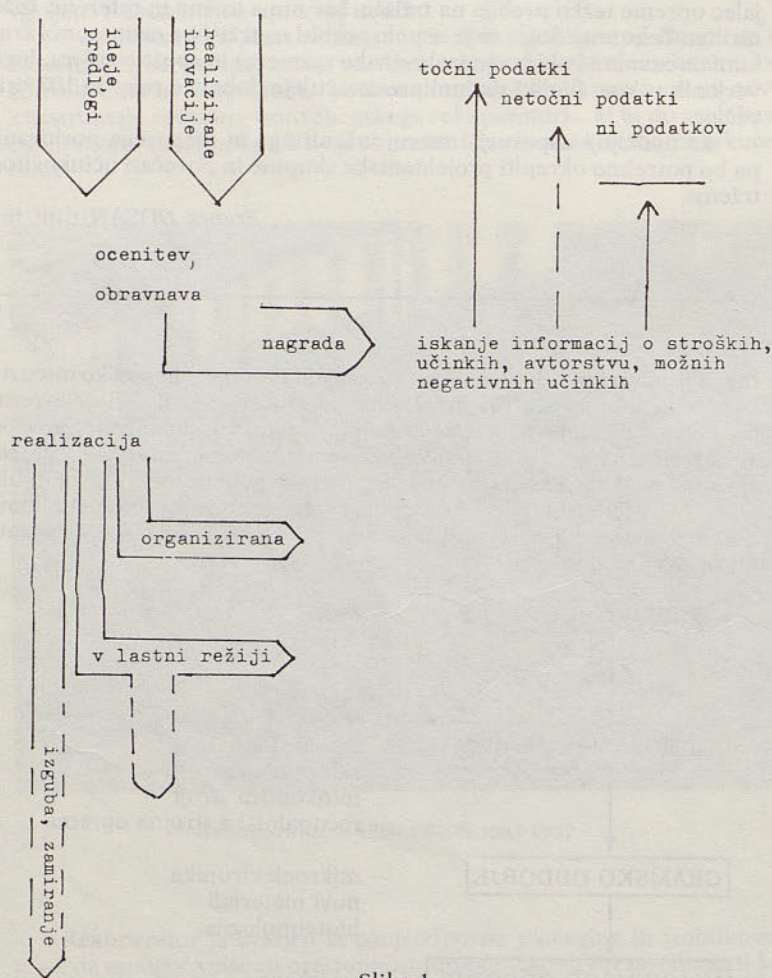
Rešitev inovacije ni individualen problem, kar predpostavlja obstoječi koncept inventivne dejavnosti, ki se začne pri registriranju inovacije in konča pri nagradi inovatorja. Zato omogoča in vzpodbuja prijavljanje večinoma že realiziranih inovacij. Pri tem smo pričali neenakomernosti rezultatov glede na organizacijske enote, posamezne kategorije zaposlenih in glede na stanje tehnične opremljenosti dela. To pa so obenem tudi objektivne ovire za večji razmah inventivnosti po obstoječem konceptu.

Možne slabosti pri prijavljanju že realiziranih inovacij so naslednje: (slika 1): – neoptimalne rešitve problemov

- spori okrog avtorstva
- nepoznani negativni učinki
- netočne informacije o stroških in vplivu na poslovne rezultate
- neuspeli poizkusi in eksperimentiranje.

Te slabosti so obenem tudi ovira za vključevanje inventivne dejavnosti v poslovni sistem, obenem pa prijavljanje pretežno že realiziranih inovacij zakriva potrebo po bolj organizirani realizaciji inovacij.

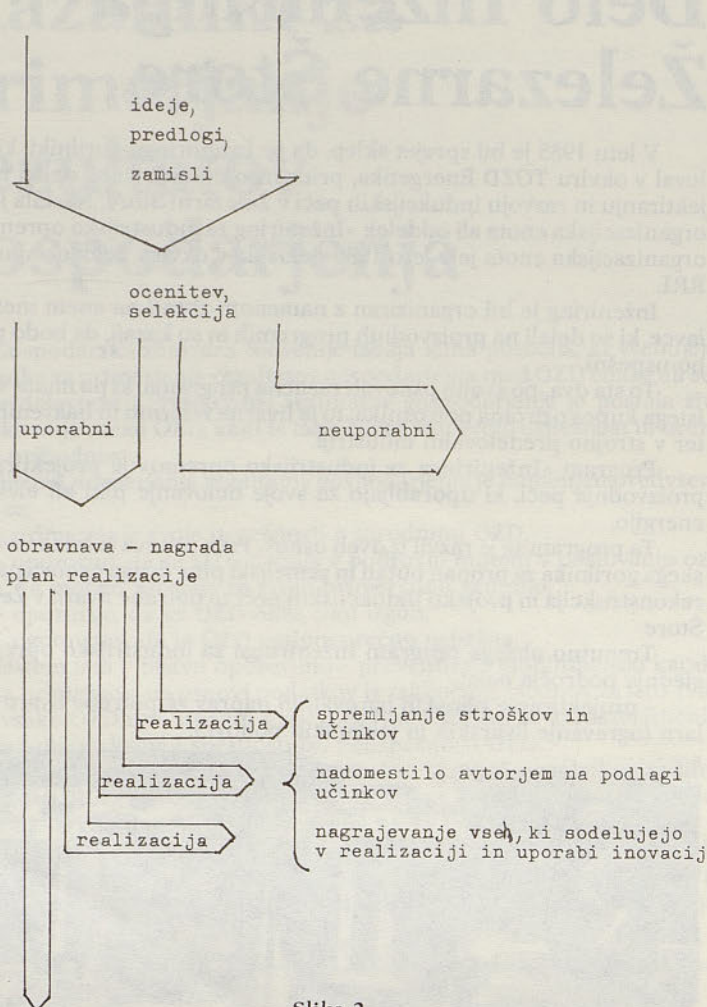
OBSTOJEČI KONCEPT INVENTIVNE DEJAVNOSTI

Slika 1

Po novem konceptu inventivne dejavnosti (slika 2) so poudarki na registriranju idej, predlogov in zamisli, strokovno – poslovni ocenitvi in selekciji predlogov glede na razvojne usmeritve železarne, planiranju in organiziranju realizacije predlogov, ter planiranju, ugotavljanju in delitvi inovacijskega dohodka ter nagrajevanju, poleg avtorja, vseh, ki sodelujejo pri realizaciji in uporabi inovacij.

NOV KONCEPT INVENTIVNE DEJAVNOSTI

Slika 2

Drug problem je nagrajevanje inovatorjev. Čeprav se lestvica posebnih nadomestil letno revalorizira, so to v primerjavi s koraki inflacije stopinje. Potrebno bo opravljati revalorizacijo kvartalno, in to na podlagi rasti OD, ki je interes in zanesljiv podatek, hkrati pa je tudi osnova za revalorizacijo pavšalnih plačil.

Po novem naj bi inovatorji prejeli pavšalno plačilo takoj, ko se njihov predlog sprejme. Ta vsota pa se bo odštela od posebnega nadomestila na osnovi gospodarske koristi, ki se opravi eno leto po realizaciji inovacije.

Tiste, ki že realiziranih inovacij še niso prijavili, opozarjamo, da bo to mogoče le še v določenem roku, ki bo opredeljen v novem Pravilniku o inovacijah.

Gorazd Tratnik

1. planinski pohod delavcev SŽ na Nanos

Če se peljemo proti Reki, nam oko, od Postojne proti vzhodu, obstane na mogočnem gorskem masivu z RTV stolpom. To je NANOS.

SOZD TOVIL je 23. 5. 1987 organiziral I. planinski pohod delavcev SŽ na to kraško planoto, od katere je le severni del pogozden, južni pa gol in skalnat, z redko pašo in košenico. Zbirno mesto udeležencev je bilo v RAZDRTEM, kamor smo prispeli ob 8. uri. Če gledaš iz doline proti vrhu, že vnaprej ugotoviš, da tura ni dolga; pač res toliko, kot piše na obeležju ob poti – 1,5 ure. Je pa hoja zanimiva, saj te med bori, drevjem in zelenjem prešerno spremljajo gozdne potonke z rubinastimi cvetovi do dveh tretjin poti; nato se zelo strmo vzpenjamo po ozki poti med pečnami proti vrhu. Tam nas že pozdravlja mali modri encijan. RTV stolp stoji na PLEŠI – 1261 m, Vojkova koča v zavetrju pod njo na višini 1248 m. Koča se imenuje po narodnem heroju Janku Premrlu-Vojku, ki je padel leta 1943 v Idrijski Beli. V koči so nam postregli z za nas pripravljenim čajem, sami pa smo si privoščili hrano iz nahrbtnika. Žeje ni bilo prave, saj je vztrajno pihal »ta mlad« od burje. Tudi razgleda ni bilo pravega, saj je bila v daljavi rahla meglica. Po dobrem počitku še spominski posnetek in že se vračamo po daljši, toda lepi položni poti proti dolini. Skupine velikih modrih encijanov nam razveseljujejo povratek. Ker se nam ne mudi, je ta sestop bolj podoben nedeljskemu sprehodu. Vračamo se na-

(Nadaljevanje na 7. strani)

Stalna in načrtna skrb za vodilne kadre v Volkswagnu

(povzeto po Reviji za razvoj)

V VW, ki zaposluje samo v ZRN preko 130.000 delavcev, so že davno ugotovili, da vodilni delavci odločilno vplivajo na uspešnost podjetja in zato ne prepuščajo njihovega kadrovanja in razporejanja slučaju oziroma prevelikemu riziku. Vztrajno in sistematično so gradili filozofijo in strategijo vodenja, ki so jo tudi »uzakonili« na tak način, da sta skupni obratni svet (organ prek katerega delavci soupravljajo podjetje) in predsedništvo podjetja (poslovodni organ) podpisala dokument (sporazum), v katerem so opredeljena temeljna načela vodenja v VW. V skrajšanem povzetku so ta načela naslednja, oz. so po njih vodilni delavci dolžni:

- usposabljanje sodelavcev za učinkovito opravljanje nalog in jih usposabljanje tudi za zahtevnejše naloge,
- prenašati na sodelavce naloge in pooblastila (delegirati),
- seznaniti sodelavce, ki jih nadomeščajo, s pooblastili, ki jih imajo v tem času,
- sodelovanje graditi na obojestranskem informiranju,
- postavljati sodelavcem delovne cilje o obsegu, kvaliteti in rokih,
- ocenjevati delovne rezultate in delovna ravnanja ter seznaniti sodelavce z oceno in jim dati možnosti za pripombe,
- potrditi ali zavrniti ravnanje posameznega sodelavca itd.

Iz navedeni načel so izvedeni vsi **kriteriji in merila za ocenjevanje uspešnosti vodilnih kadrov, ugotavljanje primernosti kandidatov za vodilna delovna mesta**, kakor tudi programi za izobraževanje in usposabljanje vodilnih kadrov in bodočih vodilnih kadrov.

Najpomembnejša posebnost tega sistema, ki ga izgrajujejo zadnjih 10 let, je odkrivanje, usposabljanje in ocenjevanje **bodočih novih** vodilnih delavcev. Med vodilne delavce v VW štejejo po hierarhiji od spodaj navzgor: vodje oddelkov, vodje glavnih oddelkov in vodje področij. Stevilo teh vodilnih delavcev v nemškem delu VW je 1 : 1000, kar je manj, kot je to običajno v drugih podjetjih. Trdijo, da tudi zaradi tega ne morejo prepuščati kadrovanja vodilnih kadrov večjemu riziku. Če je število vodilnih manjše, mora biti njihova sposobnost zanesljivejša.

Za takojšnjo nadomestitev ca. 700 vodij oddelkov (najnižji managerski nivo) imajo evidentiranih in usposobljenih 890 kandidatov, ki jih imenujejo vodilni kadri v prirastu. Eden od zelo pomembnih vidikov tega sis-

tema je zlasti v tem, da vodilni kadri s tem, ko stalno odkrivajo nove talente za vodilne kadre, skrbijo za svojo reprodukcijo oz. za kontinuiteto vodenja. **Odkrivanje novih talentov za bodoče vodilne kadre med sodelavci je eden od kriterijev uspešnosti dela obstoječih vodilnih kadrov.**

Vodje oddelkov skupaj s predpostavljenimi vodji glavnih oddelkov in kadrovskimi koordinatorji po zapisanih kriterijih in ocenjevalni tehniki v **direktnem razgovoru ocenjujejo** svojega sodelavca, mojstra, podmojstra itd., ali bi bil primeren za vodilnega delavca.

Osnovni kriterij in merila, da je lahko nekdo evidentiran kot bodoči vodilni delavec (manager), so zapisani in so naslednji:

- visoka strokovna izobrazba oziroma temu ustrezno znanje,
- pri prvem evidentiranju je lahko starost praviloma do 40 let,
- poklicna in prostorska mobilnost,
- interes in sposobnost za nadaljnje strokovno izpopolnjevanje in usposabljanje,
- nadpovprečno strokovno znanje na lastnem in sorodnih delovnih področjih,
- nadpovprečno poznavanje delovnih metod, organizacije dela in planiranja,
- sposobnost za teamsko delo,
- sposobnost za vzdrževanje informiranosti,
- iniciativnost in ustvarjalnost,
- iskanje ukrepov in sprejemanje odločitev,
- pripravljenost za sprejemanje odgovornosti,
- pripravljenost na ocenjevanje,
- vodenje samostojnih sodelavcev po načelu dela.

Positivna ocena na osnovi teh kriterijev pomeni, da je sodelavec uvrščen v skupino bodočih vodilnih kadrov. Od tega časa naprej je vabljen na vse obvezne seminarje (usposabljanje) za vodilne kadre. Na teh seminarjih oceno njegovih sposobnosti še kompletirajo. Vsako leto se tudi azurira (vodja oddelka) tudi ocena njegove uspešnosti na delu in ocena njegovega strokovnega in osebnostnega razvoja. Vse te ocene se pripravljajo na osnovi 5 stopenjskih kvalitativnih ocenjevalnih lestvic. Višja ocena pomeni večjo možnost razporeditve na managersko delo. Od dneva evidentiranja do razporeditve na mesto vodje oddelka mora poteči najmanj 3 leta, to je čas, v katerem se prek seminarjev usposobi za vodilno delo in čas, v katerem se utrdi ali pa omaje prvotna ocena njegove primernosti za vodilni kader.

V VW lahko postane vodilni kader samo oseba, ki je že zaposlena v podjetju.

Pri napredovanju po hierarhični vodstveni lestvici lahko vodilni delavec napreduje naenkrat samo za eno stopnjo. Vsak višji vodilni delavec se mora najprej potrditi in dokazati na nižjem organizacijskem (vodstvenem) nivoju.

Nihče ne more postati manager in tudi ne napredovati, če k temu na podla uradnega soglasja obratni svet. Le-ta spremlja vsakega vodilnega delavca že od njegovega evidentiranja.

Celotna vodilna garnitura se vsako leto ocenjuje po točno določenih postopkih, kriterijih in merilih ter tehnikah. Višji šefi ocenjujejo nižje. Usposobljenost za objektivno ocenjevanje je eden od pomembnih vidikov uspešnosti vodilnega delavca.

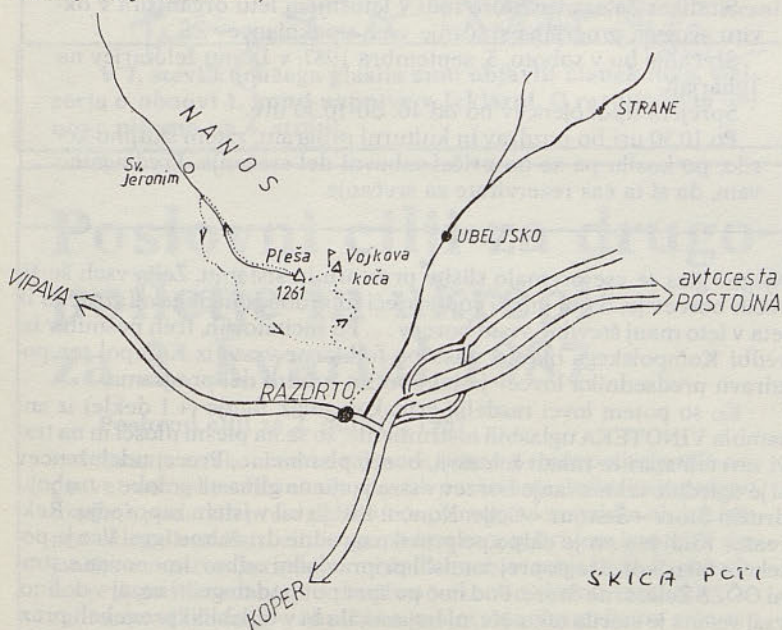
Ta sistem omogoča, da lahko ob vsakem trenutku nadomestijo vsak izpad vodilnih delavcev na katerikoli organizacijski ravni.

Zaradi svoje enostavnosti in jasnosti bi bilo precej elementov iz tega sistema možno uporabiti tudi v naših (predvsem večjih) OZD. Tak pristop pa zahteva seveda izredno dobro strokovno in politično pripravo. Zagotovo pa bi se izplačalo, z njim bi zmanjšali rizik pri kadrovanju vodilnih delavcev.

Kako si pri nas v železarni zamišljamo in izvajamo profesionalni razvoj kadrov, pa morda prihodnjič.

1. planinski pohod delavcev SŽ na Nanos

(Nadaljevanje s 6. strani)

zaj v Razdrto, od tam pa ob 14. uri na zaključek pohoda v RAKOV SKOČJAN na že tradicionalno enolončnico s pivom oz. sokom ter plesom ob glasbi v živo. Nekaj se nas je odločilo, da skočimo pogledat ponikalno reko RAK z naravnim Velikim in Malim mostom. Prav zanimiv je pogled v jamasto globino okoli 35 m, kjer priteče bistra in šumeča reka RAK iz skale, da se naslednji hip zopet malo nižje izgubi v skalno votlino.

Odhod proti domu je bil napovedan za 18. uro in za čudo smo se tega tudi držali. Prvi postanek je bil na Trojanah za obvezne krofe, drugi pa v Samopostrežni restavraciji v Celju, kjer sta praznovala poroko naša dolgoletna člana PD. Vsi smo jima zaželeli varen korak v zakonu in gorah, v spomin pa sta dobila šopek planinskega cvetja in kamen z Nanosa z našimi podpisi.

Stanč

ZAHVALA

Ob prerani izgubi dragega brata

STANETA TREBOVCA

se iskreno zahvaljujema vsem prijateljem, znancem, kolektivu Železarne Štore, Osnovni organizaciji sindikata in predstavniku Krajevne skupnosti Štore za izrečena sožalja, darovano cvetje ter poslovilne besede ob grobu.

Najtopleje se zahvaljujema tudi godbi na pihala Železarne Štore za izkazano slovo od svojega člana.

Posebno se zahvaljujema Stanetovim sodelavcem, osebju samskega doma ter tov. Lamutovi za vso nudeno pomoč v času bolezn.

Cveto, Ida Vrečar

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža in očeta

JOŽETA HERNAUSA

se iskreno zahvaljujem sodelavcem TOZD Vzdrževanje za darovano cvetje in denarno pomoč in vsem, ki ste ga spremljali na njegovi zadnji poti.

Žalujocha žena Olga z družino

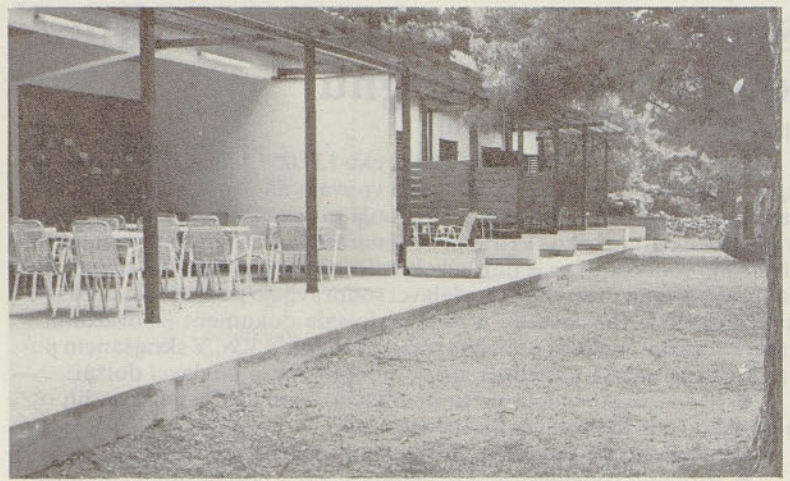
Veliko zadovoljstvo letujočih na Rabu

V predsezonskem času so v naših delovnih bungalovih na Rabu letovali prvi naši sodelavci, katere sem vprašala o vtisih letošnjega dopustovanja v na novo in drugače urejenem počitniškem naselju naše železarne. Z veseljem ugotavljamo, po izjavah prvih letujočih, da smo z investiranjem v bungalove »zadeli v polno«. Vsi brez izjeme so izredno pohvalili to našo novo pridobitev. Vzorno urejeni bivalni prostori, z vsem kar sodi zraven, lepo urejena okolica, vse je na nivoju, ki je lahko v ponos vsem železarjem. Nedopustno bi bilo, po mnenju letujočih, da bi katerikoli čas v poletnem času ne izkoristili vseh kapacitet. Sicer se bodo o tem prepričali tudi ostali, ki bodo imeli srečo, da bodo že letos preživeli dopust na Rabu. Oskrba s hrano in pijačo je dobra v bližnji trgovini pri hotelu Padova, parkirni prostori ne predstavljajo posebnih problemov.

Z upoštevanjem, da je bil ta čas letovanja predsezonski, so omenili tudi zmerne cene, celo nižje, kot so pri nas.

Jedilni kot s kavčem

Bungalovi s teraso

Skratka, prvi letujoči v novih prostorih na Rabu niso našli ničesar, kar bi jih osebno motilo, opozorili so le na skrb za obravnavanje in ohranjanje naše skupne pridobitve. Srečni in zadovoljni so, da so preživeli tako lep dopust.

Lepe vtise imajo torej prvi letujoči. Zanimivo bo pisati o vseh nadaljnjih ugotovitvah dopustnikov iz vseh dekad, kar bo možno po dopustih.

In kaj naj k vsemu pripišemo? Nekaj zelo pomembnega.

Finančna sredstva, ki so bila vložena v ureditev novega počitniškega naselja, so bila velika. Veliki so bili tudi naporji naših sodelavcev, ki so urejali vse potrebno, da je prišlo do te uresničitve, v zadovoljstvo večine, ob prijetni ugotovitvi, da smo se pravilno odločili.

Od nas vseh pa je odvisno, kako bomo znali ceniti, ohranjati in varovati to veliko skupno pridobitev, ki nam bo omogočala prijetne dopustniške dni vsa nadaljna leta. Ohranjajmo težko pridobljeno, tako na Rabu kot v vseh ostalih počitniških kapacitetah, s katerimi razpolagamo in jih koristimo!

Želimo vam prijeten dopust!

Ana T.

Rekli so nam vodilni

Zgradimo novo železarno, Štore 2! In res, zgradili smo najprej valjarno in kako ponosni smo bili nanjo vsi takrat zaposleni v železarni, saj je to veliko moderno čudo zvaljalo na tisoče ton jeklenih profilov z mnogo manj vložene truda zaposlenih, kot so ga morali vložiti v stari valjarni 1. Potem so nem spet rekli takratni vodilni v železarni: »Zdaj pa še enkrat zategnimo pas in zgradimo tudi novo jeklarno, ki bo prav tako proizvajala več jekla, kakor ga sedaj stara, že dotrajana martinovka. Poleg tega boste vdihovali čistejši zrak, ko se boste upokojili, saj bo nova jeklarna imela zagotovo čistilne naprave in v naših Štorah prahu ne bo več.«

Ko je bila jeklarna zgrajena, je to nekaj časa res držalo. Nikjer ni bilo opaziti prahu ali drugih zdravju škodljivih plinov med obratovanjem in vse je bilo v najlepšem redu. Toda le nekaj časa, dokler se niso filtri zaprašili. Potem se je v presledkih, nekajkrat bolj drugič manj, pričel valjati po naselju gost rjav prah, od šarža do šarže. Zadnje čase pa je stanje obupno in pri vsaki šarži nekajkrat dnevno se v jeklarni zakadi, kot bi vrgli atomsko bombo in naselje Lipa je popolnoma pokrito z gostim zadržljivim rjavim prahom.

Okna sicer še zapremo, dihalnih organov pa ne moremo in prah nas seveda izredno duši; predvsem tiste, ki imamo naduhe ali druge dihalne motnje. Zato apeliramo na vodilne delavce v železarni, da začnejo ukrepati proti prekomernemu onesnaženju zraka, saj je Jugoslavija vendar podpisnica sporazuma o onesnaževanju voda in zraka.

4. julij – Dan borca

Čeprav je prejšnji dan »na debelo« deževalo, se je v sobotno jutro 4. julija – na Dan borca zazoril lep, sončen dan. Kot vsako leto je organizatorjem svečanosti na Svetini vreme tudi letos ostalo naklonjeno. Že zara na so se po planinski poti iz Štor proti Vrunčevemu domu – Domu lovcev vile kolone železarjev z družinami, upokojujencev, mladine, borcev. Na cilju jih je čakal čaj in TRIM značka dobrega hodca. Za svečano razporeženje pred pričetkom proslave so poskrbeli s svojim programom partizanskih koračnic naši godbeniki.

Po intoniranju državne in slovenske himne je 500 zbranim udeležencem spregovoril stari borec (predsednik KO ZB) Milko Starc. V svojem klenem govoru je kratko opisal zgodovino borbe nasploh in posebej še v našem okolju, v nadaljevanju pa se zavzel za strnitev vrst s skupnim ciljem prebroditi sedanjo krizo, katere breme v največji meri nosi delavec.

Srečanje upokojujencev

Sindikata Železarne Štore tudi v letošnjem letu organizira v okviru svojega programa srečanje vseh upokojujencev ZS.

Srečanje bo v soboto, 5. septembra 1987, v Domu železarjev na Teharjah.

Sprejem upokojujencev bo od 10. do 10.30 ure.

Po 10.30 uri bo pozdrav in kulturni program, zatem skupno kosilo, po kosilu pa se bo pričel zabavni del srečanja. Predlagamo vam, da si ta čas rezervirate za srečanje.

Njegov glas se vse premalo sliši v prostoru in sistemu. Želja vseh še živih borcev je, da bi mladi rod v sreči in svobodi nadaljeval izročilo iz leta v leto manj številne vrste borcev... Po recitatorjih, treh pesmih v izvedbi Kompolskega okteta, nastopu folklorne vrste iz Kompol ter pozdravu predsednika lovcev je bil končan uradni del programa.

Ko so potem lovci razdelili srnjakov golaž, fantje (+1 dekle) iz ansambla VINOTEKA uglasbili instrumente, so se na plesni plošči in na travi zavrteli stari in mladi železarji, borci, planinci... Precej udeležencev si je ogledalo tekmovanje borcev v streljanju na glinaste golobe v troboju družin Štore – Šentjur – Celje. Končni izid je bil v istem zaporedju. Reaktor Rudi je s svojo ekipo pripravil nagradne družabne igre. Vse je potekalo tako, kot si je poprej zamislil pripravljalni odbor, imenovan s strani OOSZ Železarne Štore. Pod noč pa spet pot pod noge in nazaj v dolino, vsaj večina je storila tako. Ne, ni bojazni, da bi v tej obliki prenehali praznovati Dan borca, čeprav je delavčeva in s tem sindikalna denarnica vse tanjša in tanjša. Sli bomo v hrib in zapeli staro borbeno in delavsko pesem...

Jok

STORSKI ZELEZAR – glasilo OZD Slovenske železarne ŽELEZARNA ŠTORE – izhaja 2-krat mesečno – Uredniški odbor: Tomažin Ana, Verbič Stane, Kragelj Jože, Marolt Boris, Kocman Vojko, Renčelj Vlado, Grosek Rajko – odgovorni in glavni urednik Pungartnik Oto. Po mnenju republiškega sekretariata za prosveto in kulturo Ljubljana, je časopis oproščen davka od prometa proizvodov (Št. 421 – 1/72 z dne 20. 2. 1974) – tisk Aero Celje – TOZD Grafika – rokopisov ne vračamo.